

Informatienota raad

Stand van zaken sluitende aanpak personen met verward gedrag

Voor vragen

Telefoonnummer: 14 040
E-mail: gemeente@veldhoven.nl
Datum B en W: 24 december 2019
Registratienummer: 19bs00198

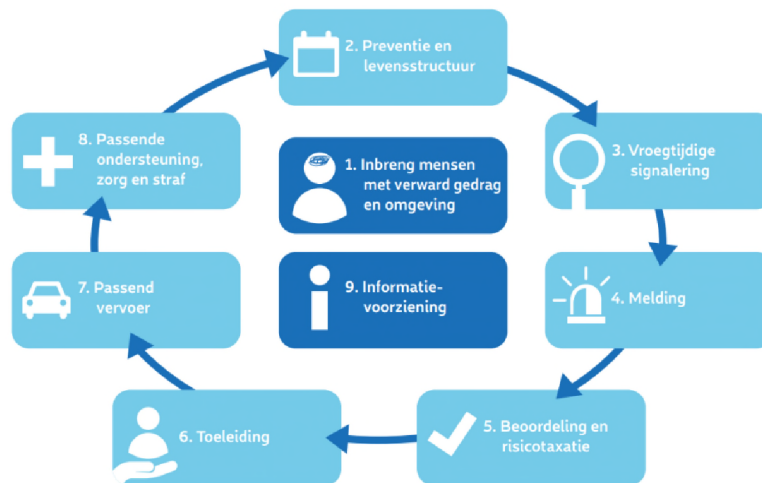
Kennisnemen van

De stand van zaken met betrekking tot de sluitende aanpak voor personen met verward gedrag en daarmee specifiek de vastgestelde strategische uitgangspunten ten behoeve van de implementatie van de Wet verplichte GGZ (Wvggz) en de Wet zorg en dwang (Wzd).

Inleiding

Personen met verward gedrag zijn mensen die de grip op hun leven (dreigen te) verliezen, waardoor het risico aanwezig is dat zij zichzelf of anderen schade berokkenen.

In september 2016 heeft het landelijke 'Aanjaagteam Verwarde Personen' het rapport '[Doorpakken!](#)' opgeleverd. Daar werd gepleit voor een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag met 9 bouwstenen.

Figuur 2: bouwstenen voor een sluitende aanpak op lokaal en regionaal niveau

Inmiddels is deze landelijke aanpak vertaald naar de Veldhovense situatie en worden belangrijke stappen gemaakt in het realiseren van een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag. Onderdeel van de sluitende aanpak personen met verward gedrag is de uitvoering van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg en de Wet zorg en dwang. Deze wetten treden op 1 januari 2020 in werking en komen in de plaats van de Wet Bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen. Met de nieuwe wetten ontstaan meer mogelijkheden om mensen met psychische problemen die niet vrijwillig in zorg (kunnen) gaan (desnoods gedwongen) in de eigen

woonomgeving te helpen. Om dit te realiseren is een goede samenwerking tussen de persoon met verward gedrag, diens omgeving, partijen die ondersteuning en zorg bieden en de veiligheidspartners essentieel.

Kernboodschap

Sinds 2019 worden belangrijke stappen gezet in de sluitende aanpak voor personen met verward gedrag in Veldhoven. Uitgangspunt voor de Veldhovense aanpak is de visie op maatschappelijke participatie 'Veldhoven Vooruit!'.

De kernpunten van de Veldhovense aanpak voor personen met verward gedrag zijn:

De 9 eerder genoemde bouwstenen uit de landelijke aanpak zijn hieraan ondersteunend.

Toelichting

De sluitende aanpak 'Vat op verwarring' (zie bijlage 1) omvat de volgende projecten:

De invoering van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) en de Wet zorg en dwang (Wzd)

Op 1 januari 2020 treden de Wvggz en de Wzd in werking en krijgen gemeenten een verantwoordelijkheid in de uitvoering ervan. De Wvggz vervangt per 2020 de Wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen (Wet Bopz) en regelt in samenhang met de Wet zorg en dwang (Wzd) en de Wet forensische zorg (Wfz) de gedwongen zorg. De Wvggz biedt handvatten om meer ambulante en preventieve hulp te kunnen bieden aan mensen met psychische problemen die niet vrijwillig in zorg gaan.

De Wzd beoogt hetzelfde voor verstandelijk gehandicapten en personen met psychogeriatrische problematiek.

Onder de Wet Bopz kenden we de Rechterlijke Machtiging (RM) en de Inbewaringstelling (IBS). De rol van de gemeente was beperkt tot de bevoegdheid van de burgemeester om een IBS af te geven. De Wvvggz kent (ter vervanging van de RM onder de Wet BOPZ) de Zorgmachtiging voor niet spoedeisende situaties waar wel gedwongen zorg nodig is. Ter vervanging van de IBS kent de Wvvggz de crisismaatregel.

Samenvattend heeft de Wvvggz de volgende beleidsmatige en organisatorische gevolgen voor gemeenten:

1. *Het ontvangen en administratief verwerken en doorgeleiden van meldingen (Meldingsfunctie en triage)*

Iedereen heeft vanaf de inwerkingtreding van de Wvvggz de mogelijkheid om bij de gemeente een melding te doen als men van mening is dat iemand (verplichte) psychische zorg nodig heeft.

2. *Het onderzoek naar aanleiding van een melding (Verkennend onderzoek) en het aanvragen van een voorbereiding verzoekschrift zorgmachtiging*

De gemeente moet een melding in het kader van de Wvvggz onderzoeken, dit is het verkennend onderzoek. Het traject van verkennend onderzoek dient binnen veertien dagen te gebeuren. Indien het verkennend onderzoek uitwijst dat er een vermoeden bestaat dat voor de betrokkene verplichte zorg nodig is, dient de gemeente bij de Officier van Justitie een aanvraag in om een verzoekschrift bij de rechter voor een zorgmachtiging voor te bereiden.

3. *Aanpassing van de rol van de burgemeester (Hoorfunctie)*

De gemeente (formeel: de burgemeester) is in het geval van een crisissituatie belast met het voeren van een procedure die kan leiden tot het opleggen van een crisismaatregel. De burgemeester moet iemand aan wie hij een crisismaatregel oplegt in staat stellen om zo mogelijk gehoord te worden.

Voor de Wzd wordt 2020 gezien als een overgangsjaar. Voorlopig wordt daarvoor dezelfde werkwijze gehanteerd als voor de IBS onder de Wet Bopz.

De intentie van de nieuwe wetten sluit goed aan bij onze visie op maatschappelijke participatie 'Veldhoven Vooruit' die door uw raad zijn vastgesteld op 19 december 2017. Het college heeft de vertaalslag van de landelijke aanpak naar de lokale situatie concreet gemaakt aan de hand van de 6 V's van de visie 'Veldhoven Vooruit!'

De pilot Wijk-GGD'er

De omgeving van mensen met verward gedrag kan overlast ervaren van dit gedrag. Dit verhoogt de druk op de persoon met verward gedrag, waardoor de kans op escalatie toeneemt. De huidige ondersteuningsstructuur is vooral ingericht op het bieden van adequate zorg vanuit het perspectief van de cliënt. De wijk-GGD'er benadert de situatie ook vanuit het perspectief van de omgeving en verbindt zorg en veiligheid. Veelal bereiken signalen van overlast door verward gedrag als eerste de politie. De inzet van politie bij personen met verward gedrag is een 'last-resort-maatregel' om de belangen van de omgeving te borgen, maar draagt niet direct bij aan het welzijn van personen met verward gedrag. De wijk-GGD'er coördineert vanuit een brede verpleegkundige achtergrond in de directe woonomgeving van personen met verward gedrag. De pilot start per 1 januari 2020 en wordt samen met gemeente Waalre opgepakt (op basis van een eerder besluit van uw college d.d. 4 juni 2019). De looptijd van het project is een jaar. Bij een succesvolle evaluatie krijgt dit een structureel karakter.

De doordecentralisatie beschermd wonen

Sinds het ingaan van de Wmo 2015 is beschermd wonen een gemeentelijke taak. De financiële middelen voor beschermd wonen gaan nu nog naar de centrumgemeenten. De financiële middelen worden (naar verwachting) per 1 januari 2022 fasegewijs gedecentraliseerd naar alle gemeenten. Dit past bij de wettelijke opdracht aan iedere gemeente om de verantwoordelijkheid te dragen voor het ondersteunen van kwetsbare inwoners, ook als die inwoners beschermd wonen. Hiervoor wordt de beweging 'van beschermd wonen naar beschermd thuis' ingezet. In dat kader past het om voorzieningen en maatregelen te treffen die zorg en ondersteuning in de eigen woonomgeving van kwetsbare inwoners mogelijk maken.

Privacy en toegang

Voor alle hiervoor beschreven ontwikkelingen in het sociaal domein is samenwerking essentieel. Daarbij moet zorgvuldig worden omgegaan met de privacy van onze inwoners (conform AVG), zonder dat dit echter een adequate ondersteuning en zorg aan onze inwoners en/of de veiligheid van onze inwoners en professionals in de weg staat. Ook moet het voor zowel inwoners als professionals duidelijk zijn hoe zij toegang kunnen krijgen tot zorg en ondersteuning. Binnen het project privacy en toegang wordt een convenant opgesteld met partijen in het sociaal domein in Veldhoven, waarmee organisaties verantwoordelijkheid nemen voor een goede beveiliging van privacygevoelige informatie en voor de privacy-afwegingen die hun medewerkers maken. Onderdeel van dit convenant is een werkproces dat professionals in staat stelt om de benodigde privacy-afwegingen eenvoudig binnen hun reguliere werkpraktijk te maken.

Vervolg

U als gemeenteraad wordt tijdens de vaste 'bijpraatmomenten' Sociaal Domein bijgepraat over de ontwikkelingen en stand van zaken rondom het thema personen met verward gedrag.

Communicatie en samenspraak

Vanuit Veldhoven aan Tafel is een werkgroep gevormd, die meedenkt over de ontwikkelingen rondom personen met verward gedrag vanuit het perspectief van cliënten en hun naasten. Daarnaast wordt op de gebruikelijke kanalen gecommuniceerd over de stand van zaken met betrekking tot de sluitende aanpak voor personen met verward gedrag.

Bijlagen

1. De sluitende aanpak voor personen met verward gedrag 'Vat op Verwarring' (bel1406)

VELDHOVEN HEEFT VAT OP VERWARRING

1. Verwarring
bevatten

2. Verward
personen
omvatten

3. Vat krijgen op
het leven

3 kernthema's
uitgewerkt in 8
actiepunten

Opdracht vanuit de
6V's. Aansluitend
op landelijke
bouwstenen.

Verwarring begrijpen én er grip op hebben

De 6V's van Veldhoven vertaald naar 3 kernthema's 'Vat op Verwarring', 8 actiepunten, aansluitend op de landelijke bouwstenen.

Veldhovense aanpak Personen met verward gedrag:

6V's van Veldhoven

VAT OP
VERWARRING

1. BEVATTEN

2. OMVATTEN

3. VAT KRIJGEN OP
HET LEVEN

Landelijke bouwstenen

Sluitende aanpak

VAT OP VERWARRING MET DE 6V'S VAN VELDHOVEN

1. VERWARRING BEVATTEN

Begrijpen wat de impact van verwarring in Veldhoven is, informatie uitwisselen en een duidelijk beeld hebben en houden.

Opdracht vanuit 6V's: VOORUIT komen door VINDINGRIJK gevolgen te VOORKOMEN.

2. PERSONEN MET VERWARD GEDRAG OMVATTEN

Het probleem door goede samenwerking beet pakken én samen de zorg oppakken voor personen met verward gedrag.

Opdracht vanuit 6V's: VLAKBIJ, in VERTROUWDE omgeving VERBONDEN VOORUIT komen.

3. VAT KRIJGEN OP HET LEVEN

Door middel van begrip (bevatten) en samenwerking (omvatten) personen met verward gedrag helpen vat te krijgen op hun leven.

Opdracht vanuit 6V's: VOORUIT helpen!

VELDHOVEN HELPT VERWARDE PERSONEN VOORUIT: 2019-2022

FOCUS 2019-2020

1. Begrijpen wat verwarring is, wat de impact op de samenleving is.
2. Vat hebben op verwarde personen, ze begrijpen en de omgeving kunnen helpen.

FOCUS 2020-2021-2022

3. Verwarde personen helpen meer vat op hun leven te krijgen

BEVATTEN – OMOVATTEN - VAT KRIJGEN

Eerst verwarring bevatten. Dan samen verwarring en verwarde personen omvatten. Vervolgens verwarde personen helpen vat te krijgen op hun leven waar mogelijk.

VAT OP VERWARRING: 3 KERNTHEMA'S, 8 ACTIEPUNTEN AANPAK VELDHOVEN

6V's van Veldhoven	Actiepunt aanpak Veldhoven	Wanneer gerealiseerd
1. VERWARRING BEVATTEN - Begrijpen wat de impact van verwarring in Veldhoven is, informatie uitwisselen en een duidelijk beeld hebben en houden.		
<p>Vooruit komen door <u>verbonden</u>, <u>vindingrijk</u> gevolgen te <u>voorkomen</u>.</p> 	<p>1. Meldpunt inrichten zodat er tijdig hulpverlening kan worden ingezet</p>	<p>2019-2020</p>
	<p>2. Convenant om informatie uit te wisselen met ketenpartners</p>	<p>2019-2020</p>
2. VERWARDE PERSONEN OMVATTEN - Het probleem door goede samenwerking beet pakken én samen de zorg oppakken voor verwarde personen.		
<p>Vlakbij, in <u>vertrouwde</u> omgeving, <u>verbonden</u> vooruit helpen.</p> 	<p>3. Gemeenschappelijke triage organiseren (beoordeling, inschatting)</p>	<p>2019-2020</p>
	<p>4. Bevorder integraal werken in- en extern</p>	<p>2019-2020</p>
	<p>5. Ketensamenwerking uitbreiden</p>	<p>2019-2020</p>
	<p>6. Samenwerken met zorgverzekeraars en zorgkantoren</p>	<p>2019-2020</p>
3. VAT KRIJGEN OP HET LEVEN - Door middel van begrip (bevatten) en samenwerking (omvatten) verwarde personen helpen vat te krijgen op hun leven.		
<p>Verwarde personen <u>vindingrijk</u> vooruit helpen.</p> 	<p>7. Betaalbare en beschikbare woningen, woonvoorzieningen en opvanglocaties dichtbij</p>	<p>2020-2021</p>
	<p>8. Passend vervoer</p>	<p>2020-2021</p>

VELDHOVEN HEEFT EEN SLUITENDE AANPAK VAN VERWARDE PERSONEN: ALLE LANDELIJKE BOUWSTENEN WORDEN GEBRUIKT

Landelijke bouwsteen	Actiepunten Veldhovense aanpak	Projecten
<u>Bouwsteen 1</u> Inbreng mensen met verward gedrag en omgeving.	<ul style="list-style-type: none"> 1. <u>Verwarring bevatten</u> 2. <u>Verwarde personen omvatten</u> 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Implementatie Wvvggz en Wzd 3. Pilot Wijk-GGD'er 4. Doordecentralisatie Beschermd Wonen
<u>Bouwsteen 2</u> Preventie en levensstructuur.	<ul style="list-style-type: none"> 2. <u>Verwarde personen omvatten</u> 	<ul style="list-style-type: none"> 4. Doordecentralisatie Beschermd Wonen
<u>Bouwsteen 3</u> Vroegtijdige signalering.	<ul style="list-style-type: none"> 1. <u>Verwarring bevatten</u> 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Privacy en toegang
<u>Bouwsteen 4</u> Melding.	<ul style="list-style-type: none"> 1. <u>Verwarring bevatten</u> 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Privacy en toegang 2. Implementatie Wvvggz en Wzd
<u>Bouwsteen 5</u> Beoordeling en risicotaxatie.	<ul style="list-style-type: none"> 3. <u>Vat krijgen op het leven</u> 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Implementatie Wvvggz en Wzd
<u>Bouwsteen 6</u> Toeleiding.	<ul style="list-style-type: none"> 3. <u>Vat krijgen op het leven</u> 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Implementatie Wvvggz en Wzd 3. Pilot Wijk-GGD'er
<u>Bouwsteen 7</u> Passend vervoer.	<ul style="list-style-type: none"> 2. <u>Verwarde personen omvatten</u> 	
<u>Bouwsteen 8</u> Passende ondersteuning, zorg en straf.	<ul style="list-style-type: none"> 2. <u>Verwarde personen omvatten</u> 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Implementatie Wvvggz en Wzd 3. Pilot Wijk-GGD'er 4. Doordecentralisatie Beschermd Wonen
<u>Bouwsteen 9</u> Informatievoorziening.	<ul style="list-style-type: none"> 1. <u>Verwarring bevatten</u> 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Privacy en toegang

Actiepunt	Al gerealiseerd	2020	2021
<u>Bouwsteen 1</u> Inbreng mensen met verward gedrag en omgeving.	2. Implementatie Wvvggz en Wzd 3. Voorbereiden pilot Wijk-GGD'er	Uitvoeren en evalueren 4. Doordecentralisatie Beschermd Wonen	4. Doordecentralisatie Beschermd Wonen
<u>Bouwsteen 2</u> Preventie en levensstructuur.	Regulier sociale basis (o.a. Veldhoven Vernieuwend Vitaal, Veldhoven aan Tafel) 3. Voorbereiden pilot Wijk-GGD'er	Uitvoeren en evalueren 4. Doordecentralisatie Beschermd Wonen	4. Doordecentralisatie Beschermd Wonen
<u>Bouwsteen 3</u> Vroegtijdige signalering.	Regulier sociale basis 1. Privacy en toegang	Uitvoeren en evalueren	
<u>Bouwsteen 4</u> Melding.	Regulier sociaal domein 1. Privacy en toegang 2. Implementatie Wvvggz en Wzd	Uitvoeren en evalueren	
<u>Bouwsteen 5</u> Beoordeling en risicotaxatie.	Regulier sociaal domein 2. Implementatie Wvvggz en Wzd	Uitvoeren en evalueren	
<u>Bouwsteen 6</u> Toeleiding.	Regulier sociaal domein 2. Implementatie Wvvggz en Wzd 3. Voorbereiden pilot Wijk-GGD'er	Uitvoeren en evalueren	
<u>Bouwsteen 7</u> Passend vervoer.	<i>Door de hulpdiensten geregeld.</i>		
<u>Bouwsteen 8</u> Passende ondersteuning, zorg en straf.	Regulier sociaal domein 2. Implementatie Wvvggz en Wzd 3. Voorbereiden pilot Wijk-GGD'er	Uitvoeren en evalueren 4. Doordecentralisatie Beschermd Wonen	
<u>Bouwsteen 9</u> Informatievoorziening	1. Privacy en toegang	Uitvoeren en evalueren	